

JÖVŐ

Taxa postala platite in numerar cont.
apr. Nr. 59352/947.

1948 március 18 CSÜTÖRTÖK
IV. évfolyam, 955 szám.

Felelős szerkesztő:
PALASTI JÓZSEF
Szerkesztőség: Petőfi ucca 1.
Telefon: 30-87.
Kiadóhivatal: Köztársaság utja 87.
Telefon: 20-76.

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

A tények beszélnek

A tények azt mutatják, hogy népi demokráciánk már eddig is sokat valósított meg, a keresztülvitt reformokat pedig valóban élettel töltötte meg. Az élet minden vonatkozásában megmutatkozik a nagy, történelmi fordulat, amely ma már érezhető a munkahelyen, az otthonban, a termőföldön folyó munkánál s a dolgozóknak szabad idejében egyaránt. Mindenütt, minden vonatkozásban új helyzet, új életkörülmények alakultak ki, s az igazságosabb, szebb társadalmi rend beteljesedése már mutatkozik előjeleiben és kezdeti megnyilatkozásaiban.

Mind ez természetesen csak közös, nagy erőfeszítéssel volt és lesz a jövőben is lehetséges. Pótolnunk kell a múlt mulasztásait. Ha ezt a megállapítást a valóság szemüvegén keresztül kívánjuk szemlélni, vegyük figyelembe, hogy 1945 március 6-ig Arad megyében 30 ezer irástudatlan volt. A népi demokrácia 380 irást-olvasást oktató iskolát létesített, amelyben 8534 személyt tanítottak, 920 tanító közreműködésével.

Ez csupán egyik részletképe a nagy egésznek. De ide tartozik mesterségesen kiskorúságot tartott gyáriparkunk felcsiszolása és a mezőgazdasági termelés korszerűsítése. Az ipari termelés minden vonalon emelkedik, mert munkásaink tudja: magunknak termelünk. Most avatták fel Aradon a REAZIM közvetlen mezőgazdasági gépműhelyét, amely új gépkatapultákat készít és nagyobb javításokat eszközöl az Arad megyében állami gépközpontok kötelekben működő mezőgazdasági gépek számára. A népi demokrácia nemcsak hogy földet juttatott a szegény földműveseknek, nemcsak azon járadozik, hogy korszerű mezőgazdasági gépeket bocsásson rendelkezésére az újjászervezőknek, de gondoskodik arról is, hogy ezek a gépek mindenkor a lehető legjobb állapotban töltsenek szolgálatot.

Mind ezekhez a megvalósításokhoz pedig természetesen szükséges volt az objektív feltételek megteremtése. Az erre vonatkozó intézkedések egymásután állították valóban a köz szolgálatába egész államéletünket. Most alkalmazzák majd az új közigazgatási törvényt, amelynek előkészítésére és annak érdekében, hogy az államgépezetet valóban a nép szolgálatába állítsák, kétnapos közigazgatási értekezlet volt Aradon. Ezen az értekezleten Belle Petre prefektus hangsúlyozta: „Ma a közigazgatási szolgálat már nincs a kizsákmányoló osztály kezében és ezt a gépezetet a dolgozó tömegek rendelkezésére kell állítani.” Cuedan Petre, a Népi Demokrácia Arcvonalának aradi elnöke a választási hadjáratról szólva, ezen az értekezleten ismételt hangsúlyozta, hogy ez a választási küzdelem a termelés minden ágában megmutatkozó fokozott erőfeszítések jegyében és szellemében folyik. Ezek a megállapítások és a köz igazgatási értekezlet egész jellege csak megnyilatkozásként az ország szerte mind jobban megmutatkozó közszellemnek és ez a közszellem a szocializmus felé vezető úton haladó néptömegek céljait világítja meg!

„Az északamerikai imperializmus veszélyes játékba kezdett”

Nyugatnémetországot beakarják vonni a Marshall-tervbe

PARIS. A tizenhat európai ország amerikai gyámság alatt megtartott párizsi konferenciáján elhatározták, hogy Nyugatnémetországot is felvezzék a Marshall-terv által „segélyezett” államok sorába. Az értekezlet tegnapi záróülésén Bevin angol külügyminiszter elnökölt. A párizsi tanácskozásokkal kapcsolatban a moszkvai rádió hírmagyarázója

megállapítja, hogy Németország angol, francia és északamerikai megszállási övezetének felvétele a Marshall-terv keretében bizonyítja, hogy az angolszások fel akarják támasztani a német militarizmust és ezzel az északamerikai imperializmus veszélyes kalandba kezdett.

Nyugatnémetországot — hangoztatja a moszkvai rádió hírmagyarázója — bevonták a Marshall-terv hálójába. A dolgozó, egyszerű emberek azonban az északamerikai monopóliókat minden mesterkedésével szemben továbbra is folytatják küzdelmüket a békéért és az általános biztonságot — fejezte be a moszkvai rádió hírmagyarázója.

15.872.624 lakosa van a Román Népköztársaságnak

Közzétették a népszámlálás eredményeit

A „Probleme Economice” című gazdasági folyóirat második száma közli az 1948 január 25-én megtartott népszámlálás adatait. Eszerint a Román Népköztársaság összlakossága 15.872.624 lélek. Ezek közül 7.671.569 férfi és 8.201.055 nő, azaz 529.486-al több a nő, mint a férfi, tehát százalékban kifejezve 48,3 százalék férfi és 51,7 százalék nő.

Ezek közül 13.597.613 lakos (azaz 85,7 százalék) román anyanyelvűnek vallotta magát, 1.499.851, azaz 9,4 százalék magyar anyanyelvűnek vallotta magát, 343.919, azaz 2,2 százalék német anyanyelvű, 138.795, azaz 0,9 százalék idős anyanyelvűnek vallotta magát. Bukarestnek az összlakossága 1.041.807. Ebből 499.893 férfi és 541.914 nő.

Eltűnnek a külvárosok régi, egészségtelen munkáslakásai

Százhusz lakásépítési terv mutatja be a korszerű építkezés új útjait a Munkakamarában

Érdekes és fontos közérdekű kiállítás nyílt meg tegnap az aradi Munkakamara helyiségében, ahol az építőiparosok egyesületének tagjai állították ki városrendészeti és lakásterveiket. A kiállításon 120 terv szerepel, amelyek szemléltető formában mutatják be, miként lehetne a jelenlegi nagy lakáshiánnyon új és a mai idők követelményeinek megfelelően segíteni. A kiállító építőmesterek terveikben teljes egészében kidomborították úgy az ideális egy-, két- és háromszobás, mint tömbházak megépítésének lehetőségeit is. A tervek szerint ezeknek a lakásoknak megépítése igen kedvező anyagi feltételek mellett történne.

Palincas Ioan polgármester megnyitó beszédében örömeinek adott kifejezést, hogy az építőiparosok ezzel a kezdeményezésükkel is hozzá akarnak járulni a lakáskérdés megoldásának nagy problémájához. Ennek megvalósítása elsőrendű közszükséglet és azt célozza, hogy a dolgozók valóban megfelelő és egészséges lakásokhoz jussanak. Segítségét kell adjanak a hatóságokon kívül a

terv megvalósítására az összes demokratikus szervezetek és ezt a támogatást meg is fogják adni, mert az a cél, hogy eltűnjenek a külvárosok régi és egészségtelen lakásait s helyükbe egészséges otthonokat teremtsünk.

Továbbiakban ígéretet tett, hogy az első ház felépítéséhez szükséges területet a város ingyen fogja az építők rendelkezésére bocsátani.

A Megyei Szaktanács nevében Ganga gazdasági felelős üdvözölte a kiállítókat. El kell tenni a munkástelepekről az egészségtelen lakásoknak, ezeket olyan lakásokkal kell helyettesíteni, amelyek teljes egészében méltóak a dolgozóknak, akiket a letűnt reakciós osztály kényszerített arra, hogy szegénységben éljenek.

A kisiparosság részéről Mataisz Péter a következőket mondta:

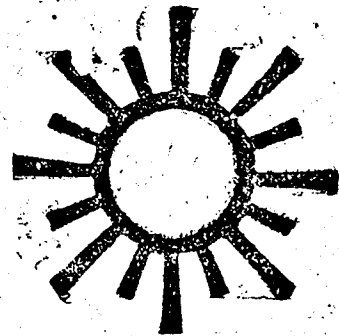
— A kisiparosság büszke arra, hogy megtette az első lépést a lakásproblémák megoldásának ügyében, megmutatta, hogy értékes munkát végez és elgondoltságait meg is valósítja.

Az iparosság a maga részéről min-

Szavazz

az 1-ső

számu listára

1. Avram Bunaciu
2. Ranshet Iosif
3. Belea Miron jun.
4. Cuedan Petru
5. Csákány Béla
6. Geltz Filip
7. Tulucan Lucretia
8. Suciu Teodor
9. Ardelean Ilie
10. Mocuja Petru
11. Czapos Francisc
12. Palincas Ioan

den támogatást megad a hasznos és közérdekű tervek megvalósításának keresztülvitelére.

Az értékes kiállítás március 26-ig marad nyitva. A kiállított terveket egy háromtagú bizottság vizsgálja felül, amelynek tagjai: Szántay Lajos, Popoviciu és Precup városi főmérnök és a legjobbnak talált három tervet kiténtetésben részesítik. A kiállítás megtekinthető naponta délelőtt 9 órától a Munkakamara helyiségében és arra felhívjuk a közönség figyelmét.

MŰVÉSZLET

Újjéled az aradi Filharmonikus

Stern Oszkár karmester vezetésével megkezdődtek a próbák

Kultúréletünk egyik fontos lényezője a filharmonikusok zenekara, amely az utóbbi években állandó válsággal küzdött, sokáig hallgatott és ha időnként a nyilvánosság elé lépett, nem felelt meg a kívánalmaknak. A hitleri háború demoralizáló hatása ennél a nagymúltú intézetnél is éreztette hatását. A fasiszta ideológia széttzillesztette és hallgatásra kényszerítette Arad egyik legrégebb kultúrintézményét, amely azelőtt virágzó zenei életet teremtetett maga körül. A háború után a kezdeményezés hiánya, a széthúzó csoportok és más körülmények gátolták a Filharmonia újjáéledését. A legnagyobb hiba azonban az volt, hogy a vezetése avatatlanságba kezebe került. Ha egy-egy hangversenyt rendeztek, azt kínos bukás követte. A zenekar régi tagjai, látva a karmester erőszakos, de sikertelen kísérletezéseit, elmaradtak a próbáról, de a zenekedvelő közönség is elpártolt, mert a hangversenyek nivótlanok voltak.

Amilyen mértékben szélesedik demokráciánk, olyan arányban kapnak tápot a kultúrintézmények, olyan arányban fejlődik művészeti életünk. A demokratikus rendszer — mint minden más művészetnek — nagy fontosságot tulajdonít a zenekultúrának és erre a legjobb példa a Szovjetunió, ahol a zenekultusz a legmesszebbmenő állami támogatásban részesül. Az aradi kultúrélet fejlődésének és fejlesztésének egyenes következménye, hogy a filharmonikus zenekar feltámasztására is sor került. Az elmúlt hetekben a Szaktanács és Palincas Ioan dr. polgármester kezdeményezésével megindult a szervezés munkája. Si-

került a széthúzó csoportok között egységet teremteni és — ami a legfontosabb — sikerült a zenekar élére megfelelő vezetőt állítani. Erre a felelősségteljes és nagy tudást, zenei műveltséget igénylő pozícióra aligha lehetett volna megfelelőbb személyt találni, mint Stern Oszkár vegyészmérnököt, a kitűnő képzettségű karmestert, akinek személye és nagyvonalú zenei felkészültsége biztosíték arra, hogy az újjászervezett Filharmonia betölti kívánt hivatását. Stern Oszkár vezetésével már megindultak a próbák. Erdemes szemlézni a filharmonikusok próbáin: lelkesedés, fegyelem, ügyességet hatja át a zenekar tagjait és a karmestert. A zenekar összetétele is megváltozott. Ott látjuk soraikban az ITA-gyár zenészeit, akik a fárasztó munka után lelkesen jönnek a komoly zene művelői közé. Lelkiismeretesen, érdeklődéssel, szeretettel és sok tanulmányossággal vesznek részt ezek a kultúrzsomjas fiatal dolgozók. A zenekarból nem hiányzik az új nemzedék sem. Fiatal, tehetséges növendékek kapcsolódtak a filharmonikusok tevékenységéhez. Ott látjuk a Városi Zenede tanárait és nem hiányzanak azok a régi tagok, azok a régi aradi zenészek, akik a zenekar legjobbjai.

A zenekar Beethoven VII. szimfóniáját gyakorolja. Stern Oszkár karmester vezénnyel, oktató, magyarázó és a zenekar tagjai örömmel veszik utasításait, mert látják, hogy a zenekar vezetése végre avatott kezekbe került. Az aradi filharmonikusok hangversenyre készülnek és végre hosszú évek után a régen kívánt színvonalal találkozunk.

SPORT

Tovább vezet az ITA

a tavaszi eredmények alapján

A Nemzeti Bajnokságban már hat fordulat játszottak le tavasszal és továbbra is az ITA áll az élen a tavaszi eredmények alapján. A táblázat a tavaszi eredmények tekintetbevételével a következő:	
ITA	6 4 2 0 29: 6 10
CFR Tem.	6 5 0 1 18:10 10
Juventus	6 4 1 1 19: 7 9
CFR Buk.	6 4 0 2 13: 8 8
Szabadság	6 2 3 1 9: 8 7

FC Ploesti	6 3 1 2 10:10 7
RATA	6 3 1 2 13: 9 7
Universitatea	6 2 2 2 10:10 6
CFR Kol.	6 1 4 1 7: 7 6
Jiul	6 2 1 3 10:21 5
Ciocanul	6 2 1 3 6:10 5
CSM Medgyes	6 2 0 4 11:21 4
Dezmata	6 2 0 4 9: 9 4
ASA	6 1 1 4 7:16 3
Acél (UDR)	6 1 1 4 9:19 3
U. Tric. MAI	6 1 0 5 13:21 2

Folytatódtak a küzdelmek a kerületi tekebajnokságban

Kisorsították a harmadik csoport mérkőzéseit

Az 1948. évi kerületi tekebajnokság küzdelmei ezen a héten folytatódtak és az elért eredmények a következők voltak:

A) csoport: Macelari—Tricolor 204:199, Fortuna—AMTE 235:221, Armonia—Gloria 241:223, Transilvania—Gradiste 218:150.

B) csoport: Két multheti mérkőzés eredménye: SIA—SFP ATE 183:148, Infratirea—Avântul 184:143, a további eredmények: Depou CFR—CFR 198:187, Avântul—FITA 191:—, Vulturul—Guttenberg 205:196, SIA—ITA fondola 234:228, Vointa—Infratirea 190:147.

A heti műsor az alábbi:

A) csoport: március 19 délután 7: Metál—Macelari, március 20 délután fél 7: Tricolor—Transilvania, délután 7: Armonia—Fortuna, március 21 dél-

előtt 10: Prieteni—Gloria, délután 4: Gradiste—ITA, AMTE—ALFA, délután 6: ALFA—Prietenii.

B) csoport: március 17 délután 5: FITA—Teba, március 18 délután 6: SFP ATE—Depou CFR, délután 7: Guttenberg—SIA, március 19 délután fél 6: ITA fondola—Vointa, délután 7: Infratirea—Vulturul, időpont nélkül: CFR—Vulturul.

Megalakult a C) csoport is, amelyben sok egyesület tartalekcsapatai, valamint az új tekeegyesületek szerepelnek és az első forduló mérkőzéseit a következők: SIA II—Transilvania II, Teba II—Peg. 6 Vol., Armonia II—Metál II, 30. Decembrie II—Fortuna II, Galina—30. Decembrie I, AMTE—H—PTT, Tricolor II—Aradul, AMTE III—SFP ATE II.

Szombaton AMTE-Mica B-ligás mérkőzés

A B) liga hetedik fordulójában Aradon három mérkőzés szerepel a műsoron és ezek közül az AMTE—Mica mérkőzést szombaton délután tartják meg a Gloria pályán, míg vasárnap dél-

után ugyancsak a Gloria pályán két mérkőzést játszanak és itt a CFR a Ripseniát, a Gloria pedig az Electricát látja vendégül.

Nagyszabású birkózóverseny Aradon

Csütörtök délután 6 órai kezdettel nagyszabású nemzetközi birkózóverseny lesz Aradon: Arad válogatott birkózócsapata mérli össze erejét a kitűnő birkózókból álló csehszlovákiai Moravska Ostrava város birkózócsapatával, amely romániai turára jön. Az aradi csapatban az Astra, CFR és ITA legjobb versenyzői szerepelnek és nagyszerű küzdelmekre van kilátás.

Az UTM ünnepségének futballmérkőzése

Az UTM az Ifjúsági Munkásszervezet egyéves fennállása alkalmából nagyszabású sportünnepségeket rendezett, amelyek során atlétikai, kerékpáros, volley, asztali tenisz és sakkversenyt tartottak. Az ünnepség labdarúgó programját ma szombaton délután 4 órakor tartják meg a Gloria pályán, amikor is a kereskedelmi fufluceum csapata mérkőzik az UTM együttesével.

— Arad zsidósága Purim örömménnepének megtartására 20-án nagy bálát rendez az UTM (volt Lloyd) Goldis necc 4 alatt. A zsidóság Haman zsarnoksága alól való felszabadulását ünnepli ma, a demokrácia egyenjogúságot biztosító korszakában. A demokratikus eszmék győzelmét mozdítja elő a zsidóság, amikor a bál teljes jövedelmét a választási alap javára fordítja.

Március 20-án

a Grafikai Szindikátus műsoros bálja

a volt Dacia termeiben

FORUM-MOZGO

Előadások: 3. 5. 7 és 9-kor, Ma bemutató!

Stewart Granger, Phillis Colvert

az év legnagyobb zenés filmjében

Varázshegedű

A hegedű szólókat Yehudi Menuhin játssa

SAVOY: 23-22

Ma! Utoljára!

Előadások: 3. 5. 7 és 9-kor

James Mason, „14-es Kémiroda jelenti...”

Csütörtökön:

Erdélyi premier!

Jean Gabin, Gaby Morlay, Jean Pierre Aumont

„VERZO SZIVEL”

12. Híradó

C.F.R.-mozgó Mosóczi-féle

Kedden bemutató „FERNANDEL”, a legjobb francia komikus

Én, az asszony és a szamár

című vígjáték

ARO-MOZGO

Előadások hétköznapokon 3. 5. 7 9 órakor

Csütörtökön a legújabb cowboy film

Ken Maynard, Hoop Gibson
A halálvölgy lovasai

Ma nincs előadás!

A nép választotta...

Proletárhittel és meggyőződéssel dolgozott és szenvedett egy életen át a munkásosztály felszabadulásáért GELTZ FILIP,

**a Népi Demokrácia Arcvonalának aradmegyei jelöltje
Egy negyedszázad áldozatos harcai után az építőmunka éharcosa,
hatalmas lendülettel vesz részt az új társadalom felépítésében**

Az aradmegyei Nemzeti Demokratikus Arcvonal képviselőjelöltjei között találjuk a munkásosztály egyik legfigyelemreméltóbb egyéniségét, Geltz Filipet is, aki a Román Munkáspárt itteni szervezetének vezetőségi tagja.

Ha figyelemmel kísérjük Geltz Filip életét, megállapíthatjuk, hogy már serdülő korától részt vett a munkásmozgalomban. Olyan családból származik, amelynek harcos hagyománya van a munkásság mozgalmában. Apja szintén részt vett a dolgozók érdekében vívott harcban, aktív tagja volt a Szociáldemokrata Pártnak és a szakszervezetnek.

Az ifjú Geltz Filipnek, hogy elvégezze az elemi iskola hat osztályát, már tízéves korában dolgoznia kellett szabad idejében az újaradi Czeiler-féle asztalos műhelyben. Tizenkétéves korában tanonc lesz ebben a műhelyben, ahol később fel is szabadul. Itt nyerte az első szociálista nevelést és már 15 éves korában tagja az ifjú szociálista szervezetnek, majd belép a szakszervezetbe is.

Az ellenforradalom internálótáborából a sziguranca börtönébe...

Fontos fejezet Geltz Filip életében, amikor 18 éves korában belépett a magyar vörös hadseregbe, hogy harcoljon az ellenforradalom ellen. Mikor a proletárium uralma összeomlott a nemzetközi reakció nyomása alatt, Geltz Filipet internálják az újszászi és nyíregyházi táborba. Itt együtt szenvedett Breiner Bélával, a Román Kommunista Párt központi tagjával, akiknek emlékét nemrég ünnepeleik.

A lágerből történt kiszabadulása után Aradra jött és egyik vezetője lett a szociálista mozgalomnak. Részt vett abban a mozgalomban, amely Aradon az egységes szakszervezetet megeremtetette és ezt a munkát elsősorban a famunkások szervezésében végezte szilárd elhatározással és meggyőződéssel, az öntudatos osztályharcos akaratával. Ezerkilencszázhuszonháromban tagja lett a Kommunista Pártnak, ahol azóta szakadatlanul részt vett a mozgalomban, egészen a két munkáspárt egységesítéséig. 1925-ben katonának hívták be, majd 1926-ban a Párt fontos és felelősségteljes munkával bízta meg és a fővárosban, Nagyváradon, Kolozsváron és Brassóban végzett értékes munkát.

Geltz Filipet a reakciós kormányzatok kétszer tartóztatták le. Először 1928-ban és két évvel később. A temesvári hadbírószagra szállították, ahol rette-

netesen megkínózták családjával együtt, de az embertelen kínzás sem tudta megtörni vasakarátát.

Ez a szenvedés, a megkínóztatás csak megerősítette Geltz Filipben az elhatározottságot, hogy továbbra is kitartóan és forradalmi hittel harcoljon a munkásságért. Ekkor szülőfalujába küldik, ahol a csendőrmester Láncraveri és úgy kíséri a falun végig. Hűsége és szolidaritása azonban nem lankad, sőt tovább erősödik benne az eszme, amelyért harcolnia kell. Az aradi sziguranca újból letartóztatja, majd ismét a hadbírószag börtönében kínozzák Temesváron és Bukarestben. Amikor már nem bírja elviselni a hóhérok által okozott fájdalmakat és szenvedést, Bernáth nevű elvtársával együtt — akit utóbb Rabnitán gyalázatosan meggyilkolták — éhségstrájkba kezd. Tizenkét napi szenvedés után, bizonyíték hiányában, szabadlábra helyezik.

1935-ben Geltz Filipet a Párt Aradra küldte, ahol megkezdte a földalatti szervezkedés munkáját. Élénk munkát fejt ki a szakszervezetben és egy pillanatra sem téveszti szem elől a Párt érdekeit.

Nagymértékben vesz részt a tömeges felvilágosító munkájában is. 1936-ban kerületi titkára lesz a bánáti tartományban. Később

egyik szervezője az ITA és az Astra gyárban rendezett sztrájkoknak,

amelyeket a munkásság igazságos jogainak megszerzéséért indítottak. 1939-ben katonának hívják be és az összpontosított földműves fiúk között végez szervező és felvilágosító munkát. Ebben az időben, mint katoná, együtt dolgozik Brassóban és Temesváron Ranghet Józseffel, a Román Munkáspárt központi vezetőségi tagjával.

A dolgozóosztály csak saját erejére és munkájára támaszkodhatik...

1943-ban, az Antonescu-féle diktatúra idején, amikor csak kevesen mertek kiállni a szociálisták eszméjéért,

Geltz Filipet, több más elvtársával együtt, letartóztatják és a temesvári hadbírószag 5 évi kényszermunkára ítéli.

Az 1944. augusztus 23-i felszabadulás után haladéktalanul az Astra gyárba megy, hogy megkezdje munkáját, amelyet fontosabbnak tartott még a rég nem látott családjánál is. Néhány hét múlva belép az Astra gyárba, mint munkás és a munkás-

ság őt választja meg az első üzemi bizottság titkárának. Hatalmas szervezési és felvilágosító munkába kezd, éharcosa a lebombázott üzem újjáépítésének és a termelés emelésének, amelyet legfontosabbnak tart. Vagonokat gyártanak a Vörös és Román Hadseregnek. Neki köszönhető nagymértékben, hogy az 1946-47-es nehéz években az asztragyári munkásság úgy politikai, mint osztályöntudat szempontjából előre haladt. Az április 25-i események után Geltz Filip már a Párt megyei vezetőségénél dolgozik, mint a szakszervezetek felelőse és ebben a minőségében szüntelenül az aradi gyárak termelésének emelése érdekében fáradozik. A szakszervezeti választások alkalmával is értékes munkát végzett, megeremtetette a munkásság és a technikusok közötti együttműködést, hogy jobb munkafeltételeket érjenek el.

Geltz Filip felát a munkásosztály érdekében elvégzett munkája után, valamint azokért a szenvedésekért, amelyek a reakció részéről érték, mástól arra, hogy a munkásság képviselője legyen. Valóban megérdemli, hogy neve ott legyen a Nemzeti Demokratikus Arcvonal többi jelöltje között Aradmegyében. A dolgozók ismerik őt, tisztelik és szeretik, mert egész életét áldozta értük.

Harca és munkája a dolgozóknak nem volt hiábavaló, mert egy negyedszázad után megérte a munkásosztály felszabadulását, amelyért oly sokat szenvedett és dolgozott proletár hittel és meggyőződéssel.

Ma, egy hosszú és kegyetlen harc után, amelyet a sovinszta reakció ellen folytatott, ezekben foglalja össze jövőbeni programját:

— Célok a munkásosztály öntudatának és önbizalmának a megerősítése, az élet színvonalának emelése.

A dolgozó osztály saját erejére és a munka termelékenységére támaszkodhatik és nem testi, hanem a technika színvonalának emelésével emelni a termelést.

Az új alkotmány tervezetének minden betűje a nép jogainak biztosítását szolgálja

A dolgozók iránti szeretetteljes gondoskodás jellemzi az állami alaptörvény tervezetét minden vonatkozásban

A Román Népköztársaság új alkotmánya, mint az a nyilvánosságra hozott és általános megbeszélésre bocsátott tervezetből kitűnik, első betűjével az utolsóig a dolgozók tömegéről gondoskodik.

Olyan figyelemmel intézkedik az új alkotmánytervezet a munka emberéről, az államhatalom gyakorlásáról, a nép képviseléről, a társadalmi és gazdasági felépítéséről, amelyen szeretettel csak azok foglalkozhatnak a nép ügyével, akik áldozatos életük egész folyamán a nagy érdekek szolgálatában harcoltak.

Ugyanebben a szellemben foglalkozik az alkotmánytervezet az állampolgárok jogaival és kötelezettségeivel.

Teljes egyenlőség

Szemben az eddigi alkotmányok rendelkezéseivel, amelyek a polgári és politikai jogokat, valamint a törvény előtti egyenlőséget illetően „állampolgárok” helyett mindig a „román” meghatározást használták, kimondja azt, hogy

a Népköztársaság minden polgára, nemre, nemzetiségre, származásra, vallásra, anyagi helyzetre, vagy műveltségi fokra való tekintet nélkül teljesen egyformán jogokkal bír.

A reakció, az áldemokrácia alkotmányai a jogokat illetően ködös megfogalmazásuk folytán alkalmasnak bizonyultak arra, hogy Valda Voevod, Istrate Micescu és társaik a többi nemzetiségek hátrányára magyarázhatták az intézkedéseket és elnyomhatták az állam másnyelvű, vallású, vagy származású polgárait. De természetesen, még ezeket a szándékosan ködösített intézkedéseket sem alkalmazták, s még a román ság tömegei felé is írott malaszt maradt a régi alkotmányok betűje.

Ugyan hány román demokratát, az elnyomott tömegeknek hány román harcos vezetőjét védte meg az úgynevezett alkotmány? Egyet sem. A gumibotok vadul dolgoztak, sortűzök dördültek, börtönök zsúfolódtak nemcsak az alkotmány intézkedéseinek, de a legemlékezőbb emberi jogoknak durva látványosságaként.

Az új alkotmány félremagyarázhatatlan. Intézkedik a faji, nemzetiségi, vagy vallásgyűlölet lélekmergőző, hirtelenségű, vagy bármilyen természetű meggyűlöletének súlyos büntetéséről. Külön szakasz foglalkozik az összes Népköztársaságunk területén élő nemzetiségek jogaival, amelyek teljesen azonosak a román nemzetiségű tömegek jogaival.

Es az állam gyakorlatilag is biztosítja azt, amikor a tervezet 25-ik szakasza kimondja az anyanyelv szabad használatának biztosítását, a mindenfokú anyanyelvi oktatás megvalósítását, ott pedig, ahol a lakosság 30 százaléka más nemzetiséghez tartozik, a közigazgatás és az igazságszolgáltatás az illető nemzetiség nyelvén is történik azáltal, hogy vagy az illető nemzetiséghez tartozókat vagy pedig olyanokat, akik beszélik az illető nemzetiség nyelvét, nevez ki kövatalokba.

Es a munka valóban szabadabbá válik...

Az új alkotmány kimondja, hogy a munka minden állampolgár kötelessége, kivéve a betegeket és öreg munkaképteleneket és az állam a Népköztársaság fejlődése során biztosítja a munkához való jogot.

Milyen hatalmas haladás, milyen valóban nagyszerű fejlődés ez az alkotmányos intézkedés. A régi alkotmányokban a munkát „szabad” nyilvánították és ki tudná jobban, mint a dolgozó milliói: mit jelentett ez a „szabadság”.

A szép szólam csupán a kizsákmányolás szabad véjárát biztosította a védtelen munkát keresőknek és a profit növelésének korlátlan lehetőségét a tökések számára.

Népköztársaságunk új alkotmánya, a munka jogának törvénybeiktatásával, valóban megvalósítja a munka szabadságát és biztosítja a munka lehetőségét mindazoknak, akik dolgozni akarnak.

A munka igazi szabadságát gyakorlatilag csak az állami tervgazdálkodás valószínűsítheti meg. Eppen ennek alapfeltételeit biztosítja új alkotmányunk és ezért jelenti a már elért eredmények törvénybeiktatásával, a Holnap utjának biztosítását.

Az állam polgárainak a pihenésre való jogát is biztosítja az új alkotmánytervezetünk, még pedig nemcsak papíron, hanem törvényes intézkedésekkel teremti meg a tényleges lehetőségeket. A nők szabadságának és egyenlőségének biztosítása ugyanúgy a kivívott jogok alap törvénybe szentesítését jelenti az új alkotmány vonatkozó intézkedése, mint az összes szabadságjogok vonatkozásában.

Gyakorlatilag a nők jogát külön is biztosítja a végzett munka ellenszolgáltatásának azonossága, férfi és nő számára. A 18 éven aluli gyermeknek, illetve ifjakkal, valamint az anyáknak pedig különleges védelmet biztosít az alkotmány.

Logok, amelyek a valóság talajára épülnek

Új alkotmányunk gondoskodik a lakosság közegészségügyének védelméről, az egészségügyi intézmények fenntartásáról és továbbfejlesztéséről. Gondoskodik a család védelméről.

Nagyszerű bizonyítéka ez annak, — ha még kellene újabb bizonyítékok, — hogy Népköztársaságunk mily nagyra értékeli a család társadalmi szerepét és fontosságát.

Ugyancsak biztosítja az új alkotmánytervezet a lakosság munkajogi és vallásszabadságot. Ez a szabadság pedig, a való élet szabadsága.

Az egyéni szabadság, az otthon sérthetlensége, a levelezési szabadság intézményes biztosítása, — megannyi körültekintő gondoskodása a tervezetnek.

Ide tartozik a kérvényezési jog, amely biztosítja, hogy az ország minden lakosa, bármelyik hatósághoz panasszal fordulhat és kérheti bármelyik közhatalnok bíróság elé állítását, megőnértetését, ha szolgálati vétséget követne el.

Külön foglalkozunk majd a demokráciáért és hazájukért harcoló külföldiek menedékjogaival, a nemzetgyűlés összetételét illető intézkedésekkel, a kormány felnevezésével, a bírói hatalom szabályaitval és a közigazgatási rendelkezésekkel. (dr. d. f.)

Legkésőbb március 20-ig a vállalatok kötelesek benyújtani az élelmiszerjegyekre vonatkozó alkalmazotti összeállítást

Hogy történik a szelvények becserélése

Tegnap lapunkban beszámoltunk róla, hogy az április, május és június hónapokra érvényes új élelmiszerkártyák megérkeztek Aradra. Az osztályozás a régi rendszer szerint történik és az élelmiszerjegyek becserélése a következő módon történik:

A becserelés alkalmával a régi szelvény hátlapján fel kell tüntetni azt az osztályt, amelyhez az élelmiszerjegy birtokosának joga volt.

A szöveg a következő: „Joga van A. B. vagy C kártyához”. (Are dreptul la Cartella A. B. C.) Az alkalmazottak osztályozása a vállalatok feladata, amelyek üzemi bizottságaik után igazolják és felelősek az osztályozásért.

Az új kártyákat a következő helyeken osztják ki: ITA, Astra, CFR, IOVR Betegsegélyző, Háztartási Alkalmazottak Szakszervezete, Egyesült Művész Szakszervezet, valamint az össze- elosztó központok beleértve még a következő címeken levő elosztó központokat is: Horia 1, Petru Rareș 20, Viorelilor 2, Cuza Voda 44, Aurel Vlaicu 104, Plevnei 4 és az Astra, ITA, Indag rára elosztó központok. Az elosztó körzetek megbízottai jelentkezzenek az El látási Központnál, Episcopiei 6 első emelet. A jelentkezés sorrendje a következő:

Csütörtökön 8—1.30-ig ITA, Astra, CFR, IOVR, Betegsegélyző és

1—20-ig az elosztó körzetek. Déltől 3—7 között 21—54-ig bezárólag az elosztó körzetek. Pénteken reggel 8—1.30 között 55—81-ig, délután 3—7 között 82—113-ig. Szombaton reggel 8—1 óra között a Háztartási Alkalmazottak Szakszervezete és az Egyesült Művész Szakszervezet.

A vállalatok kötelesek az összeállítást legkésőbb március 20, szombat délután 6 óráig benyújtani. Az osztályozás után mindenki visszakapja a régi élelmiszerjegyét, hogy beiratkozzon és hozzájuthasson új kártyájához, amelyet az eddigi elosztó körzetnél fognak számára kiadni.

Az aradi szavazókerületek új beosztása

(Folytatás)

Tegnap lapunkban közöltük a március 28-án megtartandó választás szavazókerületeinek első részét. Az alábbiakban folytatjuk közleményünket:

Hetedik szavazókerület a Numa Pompiliu uccai óvodában működik és a következő uccák lakói szavaznak itt: Abatorului, 2 Alba Iulia, Aeroportul, Biruintei, Dna Balasa ucca a Cpt. Ignat uccától a Gyermekórházig, a Brancovici, Bodrogului, G. Coanda, a csálai mintagazdaság, Groza, a Grivitei ucca a Cpt. Ignat uccától a Vágóhidig, a Grozescu ucca a Vágóhidig uccáig, a Lóversenyter, Cpt. Ignat, Isiazului, Latina, Micu Samuil, N. Pompiliu, Dr. Mera, Állatvásártér, az Oituz ucca a Cpt. Ignat uccától a Gyermekórházig, Dr. Ratiu, Sava Raicu ucca a Cpt. Ignat uccától a Vágóhidig, Gh. Halmagianu ucca szintén a Cpt. Ignat uccától a Vágóhidig és a Vásártérig.

Nyolcadik szavazókerület a Mihai Viteazul téri leánykereskedelmi iskolában működik és ide tartoznak a következő uccák: Ghiha Birta, Crisan, Dravila, 1 Decembrie, a Lenin út a Gen. Grigorescutól a Baron Ursu uccáig, a Köztársasági útnak a Crisan uccától az N. Grigorescu uccáig terjedő része, I. Grozescu, N. Grigorescu, Trei Ierahi, C. Leucuta, Gen. Mosoiu, A. Mure-

șan, Mocioni, B. Maracine, G. Praporgescu, C. Popescu, A. Rousseau, Stanescu, T. Serb, T. Vladimirescu és N. Veliciu.

Kilencedik választási körzet a Stefan cel Mare téri 7-es számú elemi iskolában működik és a következő uccák lakói szavaznak ebben a körzetben: Alba Iulia ucca, T. Aman ucca, a községi vágóhid, Bihorului, S. Barnutiu, Barbatei és Credinta, T. Cerchezi, M. Costin, a Köztársasági útnak az a része, amely azelőtt Reg. Mama volt, a Garoafelor ucca, V. Hotoran, Ana Pavel tér, Marișor, T. Mihai, P. Curcanul, Mica tér, Városliget, Stefan cel Mare tér, Selari, Targoviste, Vlahuta, I. Weitzer, T. Vatianu, Virtutea Militara, Voluntarilor, Aurel Vlaicu út, a Vasúti átjáró hídól a Victoriei útig és maga a Victoriei út.

Tizedik szavazókerület az újmikolakai Fabius uccai elemi iskolában működik: Ana, Adrina, Bujor, Cleopatra, Crinului, Coriolan, Dosofteiu, Elisabeta, Eugenia, Fabius, Felicia, Liliac, Miron, Maximilian, Mioritei, Marcu, Octavian, Vörös Hadsereg útjának a Dosoftei és az Octavian uccák közötti szakasza és a Viorelelor.

Tizenegyes szavazókerület a mikolakai előjárósági épületben működik: Arges, Amurgului, Abrud, Arhanghel, Busuioc, Campul Bugeca-

nilor, Caramidari, Constanta, Crodintei, Ciobanului, Dreptatii, Dighului, Fluorul, Fratiei, Georginei, Junilor, Luncii, Lipovei, Magurei, Marginei, Noiei, Oltului, Poianei, Pasunei, Pajurei, S. Popa, Podgoriei, Pastorului, Renasterii, Vörös Hadsereg útja az Octavian uccától az ómikolakai vámig, továbbá a Samanatorului, Siriei, Voinicilor és Zefir uccák.

(Folytatjuk)

— AZ ELOSZTÓKÖRZETEK FELGYELMEBE. Az elosztó központ felhívja az elosztókerületek tulajdonosait, hogy vegyenek részt március 17-én szerdán délután 4 órakor az Ipar és Kereskedelmi Kamara nagytermében megtartandó gyűlésen. Itt kapják meg a szükséges utasításokat az élelmiszerjegyek becserélésére vonatkozóan.

Kirakatverseny a választások alkalmával

Az USIC felhívja az aradi kereskedőket, hogy kivétel nélkül kapcsolódjanak be a választási kampány alkalmából rendezett kirakatversenybe. A díjak kiosztásának határideje március 20, a mikor is a döntés délután 5—8 órakor történik meg. A zsűri a versenyben résztvevő összes kirakatokat megtekintti. A versenyben résztvevő kereskedők legkésőbb március 20-án déli 1 óráig közzéadják személyesen vagy telefonon részvételfüzetet az USIC titkárságának.

Még ma váltsd ki szavazógazdánvodd!

CORSO ARAD Tel. 23-64 Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor: Színes film, melyet a fővárosban már 6 hónapja a legnagyobb sikerrel játszanak Győzelmi álmok Mickey ROONEY Jegyelővétel 11 órától

Március 20-án a Zsidó Demokrata Bizottság Purim-bálja a választási alap javára

A centenárius március 15 Aradon

A megerősödött és öntudatosá vált munkásosztály vitte diadalra és kiteljesítette száz évvel később 1848 forradalmát

Cuedan Petre és Csákány Béla dr., a Népi Demokrata Arcvonal képviselőjelöltjei a Városi Színházban megtartott Ünnepségen magasszintű előadásban világították meg az évszázados történelmi háttérét. — A megvalósult negyvennyolcas eszmék örömnepét ülték a város dolgozó tömegei

Piros színbe öltözött a vén aradi színház nézőtere. A forradalom lángoló pirosa fut végig az erkélysofokon, páholygyűrűkön és végig a színpadon. Zsúfolásig tömve minden férőhely: a nép van itt, mint száz esztendő előtt, ama csodálatos márciusi napon, amikor felszökrázott az öntudat csóvjaja Középeurópában. Magyarok, románok, zsidók ülnek egymás mellett; lelkészek, csillogó szemek, gesztikuláló karok, a lelkek kitágulnak, hogy betogarják márciusot. Ennek a nagy városnak sokrétű lakossága, a századfordulón megújodva a szabadság éltető levegőjében, tesz hitet 1848 március 15-nek szellemével. Olyan ez a színház, mint egy óriásra kitágult szív, amelynek ütemes dobbarása most harsogva, dübörögve visszhangozza az egy évszázad előtti új szentháromságot: Szabadság, Egyenlőség, Testvériség.

Ünnepváró forró hangulatban csendülnek fel a Román Népköztársaság, a Magyar Köztársaság és a Szovjetunió himnuszai. Három melódia egyetlen ölekezésben forr össze. Zúgó tapsviharban nyílik széjjel a függöny: a színpad háttérében magasba nyúló oszlopok között Petőfi Sándor és Balcescu Nicolae portréja. A függöny kárpitján nagy transzparensszerű sokatmondó sor román és magyar nyelven:

„1848 a román és magyar nép felkelése együttműködés hiányában elbukott”.

„1948 a román és magyar nép összefogva halad a győzelem felé”.

A forradalmi szikra talajra talál a jobbágyok országában

Covaciú Nestor, a Román-Magyar Tarsaság alelnöke lép először a közönség elé és meleg szóval üdvözi a megjelenteket, majd Kovács Mihály, a Magyar Népi Szövetség megyei szervezőjének elnöke beszél a tömeghez. Utána Palincas Ioan polgármester köszönti a város nevében az ünnepségen megjelent Bunciu Avram igazságügyminisztert és Ranghet Iosifot a Román Munkáspárt központi vezetőségének tagját, arad megyei képviselőjelöltet, majd felfokozott figyelem között lép a színpadra Cuedan Petre képviselőjelölt, a Népi Demokrata Frontja aradi elnöke, hogy elmondja ünnepi beszédét:

Méltatta az 1848 évi forradalom jelentőségét és hangsúlyozta, hogy a 100 éves megemlékezés különlegesen ünnepélyes, mert a román és magyar nép felszabadulásának jegyében történik. Most a centenárius alkalmával a forradalom évfordulóját azzal ünnepeleljük, hogy

a forradalmárok hordozta zászlót minél magasabbra emeljük.

Az akkori események arra tanítanak, hogy Európa népei 1848-ban is ugyanúgy harcoltak nemzeti felszabadulásuk

ért, mint ahogyan ma harcol a spanyol, görög, olasz és francia nép, a kínai tömegek, indonézok és harcolnak rajtuk kívül más népek is szabadságukért és nemzeti szuverenitásukért.

Szólt Cuedan Petre az 1848 évi francia forradalom eseményeiről is, amikor

a világtörténelem folyamán először történt nyílt összeütközés a munkásosztály és az uralkon lévő polgárság között. A francia földön kipattant szikra a jobbágyok országában, Magyarországon is talajra talált.

Itt a kapitalista ipar fejlődését, feudális abszolutizmus uralma akadályozta. A Habsburg-kormányzat nemzeti elnyomása csak olajat öntött a tüzre, tehát

Az együttműködés hiánya megbuktatja a forradalmat

A 48-as szabadságharc e társadalmi kiértékelése után Cuedan Petre rámutatott arra a helytelen magatartásra, amelyet a magyar forradalom a 16 millió lelket számláló együttélő nemzetiségi népesség iránt tanúsított. Megállapította, hogy

a magyar forradalmi kormány politikai hatáskörének ilyen természetű határokltsága lehetővé tette a Habsburgok számára az együttélő nemzetiségeknek egymás elleni izgatását.

Cuedan Petre ebben a vonatkozásban hangsúlyozta, hogy a román történelemben is voltak pillanatok, amint az izlazi proklamáció mondja, amikor „a nép tudatára ébredt, hogy szuverén”. Ez 1848-ban történt, amikor a jobbágytömegek az olteniai Izlazban június 9-én összegyűltek és lelkesen fogadták a Nicolae Balcescu és Eliade Radulescu által készített kiáltvány 22 pontját. Két nappal ezután robbant ki a bukaresti forradalom, amely hasonló volt a magyar megmozduláshoz, de mivel a bukaresti forradalmi kormány kettészakadt és egyik része, Eliade Radulescuval az élen, megegyezett a birtokosokkal.

Balcescu egyedüli védelmezője maradt a népjogoknak, amelyeket az izlazi kiáltványba iktattak.

— Nicolae Balcescu volt az az ember — állapította meg Cuedan Petre — aki megértette, hogy a román és magyar népnek céljai azonosak és ellenségei is ugyanazok. Éppen ezért találkozott kezdeményezett a maga részéről a magyar kormánnyal. De a magyar

a magyar nép forradalma a nemzeti felszabadulás harcának és a polgárság feudálizmus elleni forradalmának jellegét öltötte.

Ha néhány kivételes szellem, mint Petőfi és Tancsics a kor leghaladottabb eszméjének voltak hordozói, nem jelent azt, hogy a magyar nép 48-as forradalma és hősi harca ugyanazokért a célokért folyt, mint a francia forradalom. Ennek ellenére

a magyar tömegek felszabadulási harca beilleszkedik az egész világ népeinek általános szabadságharcába, mert még amikor egész sor európai országban a megmozdulásokat elfojtották, a magyar nép akkor is minden erejével keményen folytatta a csatát a reakció erőivel szemben.

kormány tétovázó magatartása miatt, Kossúthnak Avram Iancuhoz küldött megbízottja csak későn érkezett ahhoz, hogy már akkor megvalósíthatóvá váljék a két nép között annyira szükséges szövetség.

— Ma a reakció erői ugyancsak egy helyre gyűltek, de ellenük a haladás erői vonulnak fel, amelyek most már sokkal magasabb öntudat-fokon állnak, mint azelőtt, mint 1848-ban. Az 1917. évi forradalom lehetővé tette az első szociálista állam megeremtését. A Szovjetunió példáján győzelme a második világháborúban felszabadította országunkat, amelynek élén ma a munkásosztály áll, élcsapatot képező pártjával és harcival megvalósította és túlszárnyalta az 1848. évi forradalom tartalmát. A Vörös Hadsereg segítségével és a munkásosztály hősiességével felszabadított népek hatalmas csapatát mérték országunk reakciójára és a nemzetközi reakcióra, amely ellene szegült a népek a kizsákmányolási úrmából való felszabadításának. Megeremtettük a népi rendszereket, amelyek biztosítják a szabadságot és országaink fejlődését és függetlenségét.

— A reakciós uralkodó országokban a munkásosztály és a nép viseli a háború súlyos következményeinek egész terhét. Az országok vezetői pedig, akiket a munkásosztály árulói, a jobboldali szociáldemokraták segítenek, kiszolgáltatják az országot a amerikai imperiálistáknak, feláldozták a nemzeti szabadságot és függetlenségét

— A magyar és román nép, miután megvalósították Népi Köztársaságukat, a szabad és fejlődő életlehetőségek megvalósításának útján haladnak, azok érdekében, akik dolgoznak. Népünket választásra szólítják, hogy szavazataival nemzeti képviselőket adjon az országnak, amely megszavazza a Román Népköztársaság alkotmányát. Március 28-án a Népi Demokrata Arcvonalának 1-es számú listájára szavazva, hozzájárulunk ennek a nemzeti képviselőnek megvalósításához, amely a nép iránti odaadásával, az egész néppel együtt megvalósítja a szabad életet és a Román Népköztársaság fejlődését és szabadságát! — fejezte be szavait Cuedan Petre.

„Habsburgok és Hohenzollernok guzsbakózták a népi erőket!”

Percekig viharzott a taps a beszéd után. Cuedan dr. Csákány Béla, az MNSz központi politikai titkárságának tagja, képviselőjelölt, a magyar ünnepi szónok váltja fel, aki a következő történelmi megállapításokat tette:

— Egész Európát felrázta a Párisból elindult forradalmi megmozdulás, amely 1948 február 22-én megdöntötte Lajos Fülöp király uralmát. A forradalmi lendület Olaszországban, Németországban és a bécsi forradalmon keresztül jutott el Budapestig. A magyar forradalom az állami függetlenség visszaszerzésére, a habsburgi elnyomás lerázására irányult. És amíg Pesten Petőfi az egyenlőségi klubot alakította meg, addig Romániában Balcescu a Fratia (Testvériség) Egyesületet létesítette. Az izlazi kiáltvány történelmi jelentőségű szavait idézem: „Letűnt már az erőszak, az erősebb jogának ideje”. Száz évvel ezelőtt meg volt már a népek összefogásának óhaja, de ez akkor gyengének bizonyult a habsburgi reakcióval szemben.

Ezután arról beszélt Csákány dr., hogy

a szabadságharc 100 évvel ezelőtt azért nem győzhetett, mert a nemzetközi reakció összefogott a szabadságharc ellen. A forradalom nem oldotta meg a társadalmi kérdéseket, nem osztott földet a névtelen paraszttömegeknek, miután a középneveltségű öntudatos osztályok megakadályozták a földreform keresztülvitelét.

A nemzetiségi egyenlőséget sem oldotta meg, miután a Szemere-féle nemzetiségi törvényjavaslat túl későn, alig néhány nappal a világsos fegyverletétel előtt, 1849 július 28-án került a nemzetgyűlés elé. Népi elemek tömörültek ugyan a forradalomhoz, példa erre Isaicescu Ioan, Petru Gheorghe, Crain Ioan görögkeleti lelkesek magatartása, akiket a habsburgi reakció a forradalomban tanúsított magatartásuk miatt börtönbe vetett. Ugyanakkor azonban a felső papság elősegítette az udvar manővereit, a népek egymással való szembeállítását, noha már Avram Iancu megmondta Kossúthhoz intézett üzenetében: „Köz

ünk a köztetek fegyverek sohasem dönthetnek".

— A forradalmat leverték és a feudálizmus szövetkezve a feltörő polgársággal, megteremtette Magyarországon 1867-ben a Habsburgokkal a kiegyezést, míg Romániában megalakult a Hohenzollern dinasztia. Ezek mind arra irányultak, hogy a népi erőket guzba kössék.

— A munkásosztály erősödésével azonban a népi erők is izmosodtak. 1870-ben a párisi komün, a 19-es magyarországi forradalom bizonyítja a munkásosztály erősödését. Ma a diadalmas októberi forradalom vívmányai alapján a föld egyhatod részén a Szovjetunió építő munkája folyik. A Szovjetunió verte le a fasisztust és tette lehetővé a szabadságszerető népek közös harcát. „A kommunisták azon is dolgoznak, hogy valamennyi ország demokrata pártjai megértsék egymást és egyesüljenek” — hirdeti már a száz év előtt megjelent Kommunista Kiáltvány.

Csákány Béla dr. beszélt a népi demokráciák által megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási egyezményekről, majd így fejezte be beszédét:

— Folytatjuk építő munkánkat, megvalósítottuk a földreformot, a jogegyenlőséget és építjük azt a Népi Kötársaságot, amelyet Petőfi Sándor megálmodott és amelyben minden hatalom a néptől ered és a népé. Ezt szentesíti az ország új alkotmánya, amelyet a március 28-i választás után összehívott nemzetgyűlés szavaz meg. *Szellemi és testi munkások, földművelők, románok, magyarok, szlávok, előre!*

A beszédek után következő művészi műsorban Podhorschi színész hatásosan tolmácsolta Petőfi „Egy gondolat bánt engemet” pompás román fordítását. Ezután az ITA Kultúresportjának táncgyűjtése mutatott be román, magyar és orosz népi táncokat. Ennél szebb, művészibb produkciót kereset ígrott az öreg aradi színpad. A muzsika és mozgás csodálatos ritmusaiban maga a nép szólalt meg. Zala Béla szavalóművész előadásában Petőfi „Egy gondolat bánt engemet” című halhatatlan költeménye zúg, zeng, viharzik. A katolikus gimnázium tanulói alakult nagy szavalókórus. Űrművész karnagy vezetésével két Petőfi-verset adott elő. Dr. Pop Ioan Balcescu művéből olvasott fel részleteket, végül az MNSZ dalárdája két megzenésített Petőfi-verset énekelt hatásosan. Az ünnepséget a dolgozók himnusza, az Internacionálé fejezte be.

OMNIA MA: 3, 5, és 7 órákor
Vasárnap; 3. fél 5, 6, fél 8, 9

Ma, a világhírű francia komikus **Maurice Chevalier** legújabb chanson számai a

Páris bálványa

című kiváló énekes, zenés, táncos revüfilmben

Március 18-án: iparos-nagygyűlés!

Köztudomású, hogy az ország iparossága egyöntetűen csatlakozott a termelő és dolgozó osztályt védő és képviselő Népi Demokratikus Arcvonalhoz. Tette ezt abban a tudatban, hogy a jelenlegi demokratikus rendszer eddig is igazságosan meghallgatta és elintézte jogos panaszukat. Az aradi kisiparosság is őszintén részt vesz az ország újjáépítésének nagy munkájában, mert tisztában van azzal, hogy az ország gazdasági helyzetének megjavulása egyformán érdeke mindenkinek, aki dolgozik.

A napirenden lévő és az iparosságot érdeklő ügyek megtárgyalására március 18-án délután fél hatkor a Munkakamara termében nagygyűlést tartanak, amelyen előadásban ismertetik azokat a fontos pontokat, amelyeket az új alkotmányban fektettek le a kisiparosság számára. Ez alkalommal megtárgyalják Gh. Gheorghiu-Dej miniszternek a Román Munkáspárt kongresszusán elmondott beszédét a kisiparosságról és azok helyzetéről. Ugyancsak előadók fogják ismertetni az iparosságot érdeklő új adókönyvtéseket is. Ezenkívül ismertetik az iparosság helyzetét és a jövőjét érdeklő ügyeket is. Beszámolnak egyben az iparosság aradi szervezetének működéséről, az elért eredményekről, a Népi Kötársaság keretén belül, az új alkotmánytervezetről, valamint a Népi Demokratikus Arcvonal választási hadjárataról, amelyet győzelemre kell vinni március 28-án. A fontos gyűlésre felhívjuk az iparosság figyelmét és azon mindenkinek kötelessége megjelenni.

— A „RENDŐRFELÜGYELŐ”, Nebántsvirág és az Orosz kérdés a színház heti műsorán. Előkészületben: a Mosoly ország. Az aradi színház mai műsorán Priestley nagysikerű darabja a „Rendőrfelügyelő” szerepel román előadásban. Holnap csütörtök délután 6 órákor a Nebántsvirág Hervé operett „Mademoiselle Nitouche” címen — ugyanígy románul — képezi a színház műsorát. Péntek délután 6 órai kezdettel Szimonov kiváló szovjet író ragyogó szellemmel írt és európai sikert aratott színműve, az „Orosz kérdés” kerül színre. Ugy a Rendőrfelügyelő és a Nebántsvirág, mint az Orosz kérdés előadásán az Agitot bérlők 50 százalékos kedvezményben részesülnek. — Megkezdődtek a „Mosoly ország” próbái. Lehar Ferenc nagyoperettje szombaton kerül színre és a színház vasárnap műsorán is szerepel.

— Az aradi háztartási alkalmazottak szakszervezete március 17-én délután 5 órákor a szakszervezet helyiségében, Kötársasági út 15, gyűlést tart. Megjelenés kötelező.

— SÍRKÖAVATÁSOK: Néhaj Schwartz Miksa, néhaj Schwartz Miksáné és néhaj Lévai Sándor sírköavatása csütörtök délután 4 órákor lesz a régi zsidó temetőben.

— HALALOZÁS. Fájdalommal jelentjük, hogy édesanyánk Borbély Istvánné hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése szerdán, f. hó 17-én délután 3 órákor lesz a Gen. Coanda 10 számú gyászszobából.

— A művészek, írók és újságírók szakszervezete csütörtökön délelőtt 10 órákor közgyűlést tart. A tagok megjelenése kötelező.

— A Zsidó Demokrata Bizottság Petőfi-ünnepélye. A Zs. D. B. csütörtökön, f. hó 18-án délután fél 6 órákor rendezi a zsidóiskolában nagyszabású Petőfi-ünnepélyt a centennárium alkalmából. Közreműködnek: Bingné Kálmán Sári, Bakó Lászlóné, Sztepan Erzsike, dr. Schönfeld Miklós, Adams Sándor, Zala Béla. Belépés díjtalan.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejtethetlen anya, nagyanya, anyós

IV. THOMAY PÁLNE

szül. MARSSÓ IRÉN

életének 71-ik évében visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Temetése március 18-án délután 4 órákor lesz a felsőtemető halottasházából a római katolikus egyház szertartása szerint. Wild Ferencné szül. Thomay Irén, Thomay Pál és Thomay Magda gyermekei, Wild Ferenc veje, Thomay Pálné menyje és Wild Ferike unokája.

RIZSTERMELŐK részére tart, nyolc tíz collos pumpa eladó. Ujarad, Calea Armatei Rosie 14.

Falusi szövetkezetek figyelmébe!

a tavaszi évad keretében

10 százalék engedményt ajánlunk március 31-ig

a falusi tömegeknek, a következő közszükségleti cikkekben:

Olom mézga	50 kg-ot tartalmazó hordó ára Lei 10.098.—
Olom-minium	50 kg-ot tartalmazó hordó ára Lei 16.136.—
Timsó	100 kg-ot tartalmazó hordó ára Lei 9.859.—
Vasgálic	100 kg-ot tartalmazó hordó ára Lei 3.843.—

Megrendelések a pénz egyidejű lefizetésével a következő címre küldendők:

PHONIX S. A. Bucuresti, Str. Radu Cristian 9
CÉC-számla szám: 1735

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy 30 éve fennálló szabóműhelyemben elsőrendű ruhákat készítek, modern, garantált szabás

1.400.— lejért

MAYER LAJOS Gârleanu-ucca 6 sz
Szegényház mellett

Aradi híradás

KOCSISNAK alkalmas ember felvétetik „Elisabeta” szikvízgyár Episcopul Radu 14. 3933.

BUTORASZTALOST felveszek. Goidu 10 szám. 3939

TAVASZI férfikabát, keskeny amerikai iratszekrény eladó. Eminescu 7, ap. 8. Megtekinthető: 2—3 között.

MODERN regényeket és tudományos műveket veszek. Armatei Populara (vált Carol) ut 14. Szikvízgyár. Telefon: 18—25. 3977

KIFOGASTALAN állapotban lévő zöldségek kombinátszoba eladó. Granicerilor ucca 21.

ELADO Underwood írógép. Rusu Si-ranu 33. 3974

FOZOMINDENES azonnal felvétetik. Gr. Coma (Episcopiei) 5, ap. 2.

JOALLAPOTBAN lévő sötétlék step-pelt Panke gyermekkosci és fehér sportkosci eladó. Armatei Populara (vált Carol) ut 6, II ap. 6. 3971

UJ STRÁFKOCSI és egy új bárkosci eladó. Rosiorilor ucca 9—11. 3970

ELADO magánház 2x2 szobás lakással, kerttel. Ujm.kalala, Miron ucca 7. villamosmegállótól két percnyire. Rővebbet Burza Testvérek vaskereskedésében. 3969

ELADNAM, vagy elcserélném jó állapotban lévő Lanz-Henrik 48 lóerős motort és egy nyolcas MAV kazant, harmincötös, Lanz-Buldog-ért. David Lajos Feltegyarmat. 3968

MAJDNEM új szütyésztes Singer varrógép eladó. Udrea ucca 14. 3967

KULONBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Nicu Filipescu 3 (Flórida) 1—4 között. 3973

SEZLON jó állapotban eladó. Cegăneanu 16. 3978

EGY 20 LITERES emayl lábos eladó. Frimu (Brătianu) 10, ap. 3. 3979

ITALMERESI engedélyt bárbe keresek. Dna Balasa 158 (délután 2—5 között). 3980

ELVESZETT kedden — másrak értéketelen — brccs-tű. Megtaláló adja le jutalom ellenében Kishitelbankba Maria (Gen. Berthelot) ut 8. I. 3981

ZONGORAT veszek részletre, vagy bárbe, ugyanott kombinátszobát olcsón. Cim: Reclanában, Eminescu 4.

KÖNYHABERENDEZÉSEK, gyermekmértleg, gyermekszék, sportkosci, ruhák, asztalok, villanyolvastó, munkaasztal jutánvos áron eladók. Cim Reclamában, Eminescu 4. 3984

ELADO alig használt nagy Kaiser varrógép. Dna Balasa 78. 3982

ELADO új 41-es férficdó és ótágu csilár. Cim: C. Negri 11, ap. 2. Erdetlődni 1—2 óra között.

MARIS Sava és Maris Magdalena elvesztett élelmiszer, kartellájukat érvénytelennek nyilvánítják. 3983

Tartósan fest

Vegyileg tisztít

Markovits M.

Arad, Balcescu (v. Duca-ucca 7)

URANIA Mal 3. 5. 7. 9

Utolsó két nap!

A fény árnyékában

Phillis Calvert, Stewart Gran-ger, James Mason